

CASA DE MENJARS
LA PALMA

Antiga casa Llorenç

JOAQUIM SOLER

La més antiga i econòmica de Sabadell.

Dispesers a tot estar des de 25 pessetes setmanals

Carrer de Bèlgica, 50-52

EL POBLE

ANY I

NÚM. 96

SABADELL, DIUMENGE 24 DE JULIOL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2833 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65
NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

A Sabadell les dretes fan sentir un boicot sord a l'Ajuntament i a la República. En un plaç no llunyà pot passar que se'n piquin el cap. Serà quan es renovin els homes representatius: llavors veuran que l'actual és una època de mel-i-matò.

Contra l'Estatut

El debat polític que amb tant mala fortuna inicià el senyor Lerroux al Parlament dimarts passat, no ha servit absolutament de res. El palanqueig oratori amb què hom s'esforçava a fer caure el govern tenia, a més, una segona intenció, la de privar que l'Estatut signés al Parlament la nota discordant de cada dia. Veu's ací la dificultat més grossa que troben els radicals al Congrés per a col·laborar a les tasques governamentals. No transigeixen amb l'Estatut. Són enemics del govern per què el govern, seguint la pauta parlamentària de bell antuvi convinguda, manté en el programa de treball per a les Corts Constituents, les reivindicacions catalanes. Són enemics del govern i adversaris de Catalunya.

Si no fos així, no haurien persistit en la seva obstrucció després de la polèmica iniciada pel seu cabdill. Però l'Estatut és present i han de cercar motius suficients per a oposar-se a què la discussió arribi a un gran ambient de concòrdia. El motiu ara, pel temperament dels radicals, el tenen molt al seu gust, i omple, amb desmesura, les seves ambicions espanyolistes. Es tracta, no res menys, que de les atribucions que pugui gaudir Catalunya en matèria d'ensenyança.

I bé: sense la plena sobirania de l'ensenyament, que és el punt més sensible de la nostra personalitat de catalans, què en quedarà de l'Estatut? Sense un respecte implícitament reconegut al nostre idioma, l'ensenyança donada en llengua vernacle, no és possible que l'Estatut tingui gaires garanties d'èxit. Serà una via de funció administrativa però no la manera d'acceptar, sense

recel, la més legítima aspiració catalana, la que dona més sentit i forma a la nostra personalitat.

Ens trobem ara en el cas més concret del sentiment patriòtic vist a través del mirall revelador del centralisme. I una forma estranya de patriotisme, com si el mirall fos còncav se'ns apareix en les mentalitats de certes minories que a les Corts ens neguen àdhuc les més ínfimes partícules del dret que tenim sobradament guanyat.

Com i de quina manera es resoldrà aquest nou encallament de l'Estatut és un enigma. És segur que una forma vaga i carregada d'aleacions que vindran a ofuscar el context de l'article, és el que quedarà redactat, i no satisfarà a ningú, ni els d'allà ni els d'ací. Plantejat l'Estatut de la manera que es ve discutint és impossible que serveixi de gran cosa més sinó per una futura discòrdia burocràtica, en la qual els dos poders, el de la Generalitat i el de l'Estat, es trobaran en lluita cada dia.

El corrent espanyolista que anima tan parcialment a la minoria radical, ha fet més notori l'obstrucció en l'essencial matèria de l'ensenyament en català. I en contra d'aquesta obstrucció, obstinada i interessada, desitjariem que els nostres diputats tinguessin un gest de virior i energia. Ja sabem, naturalment, que existeixen dues ments de tàctica davant l'Estatut: o prosseguir la discussió sigui com sigui, o abandonar-la en mans de l'adversari. Les dues són perilloses per l'anomenada autonomia de Catalunya, però en darrer extrem el poble català ha de dir l'última paraula.

Josep VERDAGUER

LES NOVES ESCOLES DE SABADELL

Uns debats periodístics

Els afanys del senyor Buxeda

Els nostres lectors ja saben que ran d'una informació practicada per un redactor del confondre «Diari de Sabadell» sobre les noves escoles locals recentment inaugurades, motivà si no una rèplica del regidor Manuel Buxeda, almenys una defensa dels Ajuntaments anteriors (si és que no se'ls pot negar que hi sentien amor), obra que, evidentment, ningú ha vist enlloc si es pretén comparar-la amb la que porta feta l'actual Ajuntament.

Per aclarir els conceptes vertits en el seu primer article, el qual, segons confessió del propi autor, si no va reeixir és culpa de la seva manca de facultats, el senyor Buxeda ha publicat al «Diari de Sabadell» un altre article del qual, tret el mànec i la virolla, que són les apreciacions personals de l'al·ludit regidor, queden en substància els fragments que transcrivim:

"Així, doncs, com és que l'actual Ajuntament ha iniciat i fet efectives

fins a cert punt, determinades millores pràctiques, en matèria d'instrucció pública, com és la creació de noves escoles, cosa que no havien fet altres Ajuntaments?

En l'article de que partim i que merescu el comentari del senyor C. F. deiem: que "la intensificació d'escoles, en els moments actuals és possible mercès al pla general que en matèria d'instrucció pública té format l'Estat espanyol, amb la creació de noves escoles". Reconeixem a més en el mateix, que les quantitats destinades a Instrucció Pública en el pressupost municipal de 1931 i que regeix encara són "visiblement insuficients" (a despit d'aquesta declaració ben explícita, el Sr. C. F. ens diu que ens entestem en presentar aquest pressupost com a cultura). Doncs bé: a pesar d'aquesta insuficiència en les consignacions, per a la matèria de que parlem, en dit pressupost, s'ha fet el miracle. I com s'ha produït aquest? Vegem-ho.

A més de les consignades o siguin pessetes 236.291'66 en concepte total de Instrucció Pública en el referit pressupost de 1931 (unes 150000 per a atencions escolars) s'han po-

gut arbitrar 88.183'43, de la manera que segueix: 5.000, sobrances de dit pressupost de 1931 de la partida de personal d'oficines, aprovant-se la corresponent transferència en sessió del 25 de Setembre de 1931. 74.447'98, sobrances del pressupost de 1931 prorrogat, de pensions a ex-emplats traspassats, de subvencions suprimides, de la quantitat destinada a la confecció i rectificació del Cens de Població, de part de la quantitat destinada a despeses del ceremonial de l'Ajuntament, del sobrant dels sous de la Banda Municipal degut a la seva supressió temporal; del crèdit consignat i no esgotat per a l'adquisició de mobiliari pel negociat d'Estadística etc etc. S'aprovà aquesta transferència en sessió del dia 13 de maig en aprovar la pròrroga dels pressupostos. I fins al total de 88.183'43 ptes. o sien 8.735 han passat a crèdits reconeguts per al pressupost 1933 per no ésser possible encabir aquesta partida en el pressupost que regeix.

Farem constar ara que la principal cura de l'Ajuntament automàtic, en la formació dels pressupostos de 1931, fou la de procurar la nivellació. El seu caràcter de interí no li permetia altra cosa; per la raó que diem abans de que, la seva majoria tenia significació política i representava partits democràtics; no podia fer doncs res més del que feu. I de com s'hauria aconseguit aquesta nivellació a no ésser certes despeses, de caràcter fortuït que no és ocasió de referir; n'és prova l'elasticitat del mateix, que ha permès poder arbitrar la suma de 70.447'98 pessetes que amb les 8.735 de que parlavem són les que ha després l'Ajuntament per a la creació de noves escoles, davant l'oportunitat que li brindava el pla general de l'Estat.

Diu també el Sr. C. F. en el seu comentari que ens havíem oblidat en el nostre article de remarcar que l'Escola Industrial percep prop de 80.000 ptes. procedents de drets sobre Inspecció Industrial i canals i desguassos.

No fou oblit, perquè partírem del total de despeses del pressupost que és en números rodons 2.800.000 pessetes i en aquesta xifra hi va inclosa, naturalment, aquesta quantitat de prop de 80.000 pessetes; com hi és inclosa en el pressupost d'Ingressos.

Es pueril discutir la procedència d'aquesta quantitat. El fet és que és aportada pels ciutadans sabadellencs. Legalísticament pot ésser discutida, per més que els referits arbitris foren aprovats pel Govern Civil encara que amb determinada salvetat; però pràcticament no podem discutir-la els partidaris de l'autonomia de les hisendes municipals: però sobre de tot, és evident que la referida quantitat va íntegrament destinada a fins culturals i d'instrucció.

Per a la seva part, l'autor de la informació referida, C. F., contesta al senyor Buxeda, amb els següents termes i com a punt final de la polèmica:

"Volem encara posar una nota final a aquesta petita polèmica suscitada al volt d'una informació l'au-

Crítiques de l'Estatut

Rovira i Virgili ha publicat a "La Publicitat" i amb el títol "L'execució de les lleis de l'Estat", el present article:

"El nou article que, després del cinquè, ja aprovat, s'afegeix a l'Estatut de Catalunya, representa una nova restricció. Però aquesta restricció és pròpia, val a dir-ho, del tipus infra-federatiu que hom dona a la futura llei bàsica de l'autonomia catalana, sobretot per obra de les Corts Constituents.

En l'autèntic règim federal, l'execució de les lleis generals va a càrrec de les autoritats dels Estats particulars, amb l'excepció d'aquelles lleis que, per llur especial caràcter, són objecte d'execució immediata o directa per part de l'Estat central. En el programa del partit federal espanyol de l'any 1894, que Pi i Margall redactà de dalt a baix, apareix aquest principi explícitament, claríssimament i en tota la seva força. En el paràgraf final, que el dit document consagra a l'ordre polític, llegim: "El cap de cada regió, executor de les resolucions nacionals (és a dir, de l'Estat); el cap de cada municipi, executor de les regionals"

Quan el tipus federal d'un règim és atenuant o mistificat, hi ha una comprensible tendència a establir que l'Estat central controlï l'execució de les lleis i disposicions generals per part de les autoritats dels Estats particulars o regions. Un exemple d'aquesta tendència ens l'ofereix el projecte de Constitució que fou presentat a les Corts Constituents espanyoles del 1873, l'article 72 del qual, en el seu paràgraf 8, posa entre les competències del poder executiu federal, la se-

tor de la qual no aspirava pas a promoure tal renou.

Afirma el Sr. Buxeda que tots els acords municipals que fan referència a la creació de noves escoles i altres fets culturals, foren adoptats per unanimitat (llevat dels acords de caràcter sectari que també aquest "Diari" ha combatut). Hem de recordar que en la nostra informació elogiàvem TOT l'Ajuntament en pes i d'una manera especial l'home que pel lloc que hi ocupa i per vocació singular ha capitanejat la nova orientació municipal. Perquè ningú no negarà que l'actual Ajuntament ha iniciat una tendència de particular interès per la instrucció popular. I no n'hi ha prou amb què l'Estat Espanyol faciliti ara la intensificació escolar. Cal, a més, saber-se aprofitar fins al límit d'aquestes facilitats. I això és el que ha fet el nostre municipi.

Quant a la quantitat que l'Escola Industrial percep provinent dels drets d'Inspecció Industrial i sobre canals i desguassos, diu el Sr. Buxeda que és pueril discutir-ne la procedència. No ho era, si tenim en compte que en el seu anterior article el Sr. Buxeda presentava unes consignacions per a serveis de cultura amb el propòsit de provar que les quantitats destinades a aquest fi, havien estat sensiblement augmentades. Només fou per això.

güent: "Trametre a cada Estat regional un delegat amb encàrrec exprés de vigilar el compliment de la Constitució i de les lleis, dels decrets i reglaments federals; però sense cap autoritat especial dins l'Estat o el Municipi".

Aquesta tendència a trametre delegats o comissaris del poder central a les regions, fou comentada concretament per Pi i Margall en el seu llibre "Las Nacionalidades", tenint present sens dubte el cas del projecte de l'any 73, obra de Castelar i d'alguns amics d'aquest. Després de examinar els diversos aspectes de la qüestió, Pi es declara contrari a la intervenció inspectora del poder central.

El primitiu Estatut de Catalunya, fidel en aquest punt al criteri federalista, prescindia de la inspecció o vigilància exercida pel poder central, tot oferint garanties en allò que pertoca al compliment dels tractats internacionals.

La Constitució espanyola obrí una primera escletxa en donar a l'Estat la inspecció de les lleis socials. I ara la Comissió dictaminadora de l'Estatut ha eixamplat tant l'escletxa, que l'ha convertida en portell: proposa d'autoritzar l'Estat per a designar en qualsevol moment els delegats que estimi necessaris per a vetllar per l'execució de les lleis dins el territori de Catalunya. En cas de discrepància entre la Generalitat i l'Estat sobre l'aplicació d'una llei d'aquestes es recorrerà al Tribunal de Garanties Constitucionals, el qual podrà suspendre l'execució dels actes o acords a què es refereixi la discrepància, mentre resol definitivament.

El senyor Sánchez Román, amb la seva esmena, encara va més lluny: vol que el Govern de la República pugui suspendre tot acte o acord d'execució regional de les lleis de l'Estat, sense perjudici del dret que la Generalitat i el Govern de la República tenen per a reclamar davant el Tribunal de Garanties Constitucionals.

Així, aquest problema constitucional es troba ara en el terreny on el situen les Constitucions semifederales d'Alemanya i d'Àustria, les quals consignen el dret d'inspeccionar mitjançant delegats l'execució de les lleis i disposicions federals en els Països i Estats particulars.

La Constitució alemanya és la que tracta més explícitament d'aquest problema i per això es comprèn que s'hi hagi fet al·lusió en els debats parlamentaris que es produïren a Madrid la setmana passada.

Amb els seus habituals procediments de prestidigitació advocadesca, el senyor Sánchez Román escamoteja els aspectes favorables a la regió o País que presenta l'article 15 de la Constitució de Weimar, el qual resulta, no solament menys centralista que la seva esmena, sinó menys centralista també que el text adoptat per la Comissió i fins que el de l'esmena del senyor Valle, ja aprovada.

El dit article 15 autoritza el Govern alemany a trametre comissaris

DEL MUNICIPI

La sessió ordinària setmanal

encarregats de vigilar l'execució de les lleis del Reich prop de les autoritats centrals dels Països i, AMB EL CONSENTIMENT D'AQUESTES, prop de les autoritats que els són subordinades.

La condició expressada per les paraules "amb el consentiment d'aquestes" (és a dir de les autoritats centrals del País) manca completament en el text de la Comissió i en el de les diverses esmenes. I a fe que és una condició importantíssima. Vol dir, en la pràctica, que l'acció inspectora de l'Estat central dins el País o regió, ha de passar pels òrgans superiors del Govern autònom. Si, al contrari, l'Estat central pot exercir-la directament i sense l'aquiescència del Govern autònom damunt qualsevol òrgan o grau de la jerarquia administrativa regional, s'infereix una greu lesió a l'autonomia i s'introdueix un element de centralisme i de pertorbació en el funcionament dels organismes del País o regió.

No es tracta ací de minúcies, sinó d'un punt de gran transcendència. Si no és possible d'evitar la inspecció de l'Estat en l'execució de les seves lleis i disposicions a Catalunya almenys hauria de quedar establert que aquesta inspecció es realitzarà a través de les autoritats centrals de Catalunya i amb coneixement i permís d'aquestes. Sense una tal condició, que consigna l'article 15 de la Constitució alemanya, els veritables directores de la tasca executiva serien els inspectors o delegats, i es crearia per al Govern català una situació incòmoda, humiliant i perillosa. Hem de creure que els diputats catalans a les Corts espanyoles s'adonen perfectament de la grossa importància d'aquest punt".

Marimon

Ràdio

Merceria Espinach

Articles corrents
Novetats
Bisuteria
Perfumeria

Antoni Espinach

CONVENT, 33

El passat divendres es reuní el Consistori municipal en sessió ordinària de primera convocatòria, sota la presidència de l'Alcalde Sr. Ribé i amb assistència dels regidors senyors Ninet, Mora, Crusafont, Soley, Boix, Marcé, Solà, Pascual, Farré, Ubach, Rúbies, Mampel, Codina, Jané, Moratons, Ruiz i Buxeda.

El senyor President obre la sessió i el Secretari interí senyor Altura, procedeix a la lectura de l'acta de la sessió anterior, la qual és aprovada per unanimitat.

COMUNICACIONS VÀRIES

Tot seguit hom dona compte de varis comunicats entre ells un del senyor Joan Saltor Saumell agraïnt l'esforç i l'encert desplegat pel personal del cos de bombers en el sinistre produït pel foc en una de les instal·lacions de la fàbrica del comunicant.

DICTAMENS

De Governació. — S'aprova legalitzar permisos de parada d'automòbils.

De Foment. — S'aprova concedir permisos per a obres i instal·lacions: aixamfranar una cantonada; adquirir material per construir un dipòsit conductor d'aigua al Mercadal; retornar varies quantitats d'un repartiment per millores.

Es llegeix un dictamen relatiu al projecte de construcció d'un nou tros de "boulevard" a continuació de l'aviu existent i secció compresa entre els carrers de Lacy - Les Planes i Cervantes - Dr. Bosch i Cardellach.

En aquest moment el senyor Pujol de la minoria catalanista, diu que si bé no s'oposa a l'aprovació del dictamen ha de fer ressaltar la seva advertència de que sentiria es repetissin els procediments emprats quan la Dictadura, això és, mitjançant un parell de signatures de veïns afectats.

El senyor Crusafont contesta dient que ha estat presentada una sol·licitud signada per un gran nombre de veïns i altres indicacions verbals arribades a la Comissió, però, que no obstant, a la seva oportunitat s'exposarà al públic als efectes de reclamació. En justificació del que acaba de dir el senyor Crusafont, el Secretari dona lectura de la sol·licitud de referència i de les signatures posades al peu.

De Finances. — S'acorda autoritzar matança a l'Escorxador; la permuta de dos llocs del Mercadal; i l'obertura d'un establiment.

D'Assistència Social. — S'acorda nomenar a Pere Casanoves per ocu-

par la plaça de Practicant interí del Dispensari municipal.

De Central. — S'acorda adquirir materials diversos; i aprovar varies factures.

D'Eixampla. — S'acorda concedir permisos per a efectuar obres i instal·lacions.

De Cementiri. — S'acorda aprovar factures i renovar títols de propietat funerària.

PROPOSICIONS, PRECS I PREGUNTES

Acabat el despatx ordinari i arribat el moment de fer proposicions precs i preguntes, el senyor President així ho manifesta.

Tot seguit el regidor senyor Pujol, de la minoria catalanista, fa ús de la paraula, per a proposar, com a representant de la mateixa en la comissió que ha d'entendre en l'estudi del projecte de construcció de vivendes econòmiques, al seu company de minoria senyor Arnau Izard. I així s'acorda.

El regidor senyor Jané, també de la minoria catalanista, prega s'estudiï la possibilitat de protegir la gran afluença d'aigües pluvials als carrers de Ferran i St. Maties, de la barriada de la Creu Alta.

I no havent-hi ningú més que vulgui parlar, el senyor President aixeca la sessió a un quart de dotze.

Lerroux o l'equívoc

Si jo fos amic de donar-me-les de profeta, hauria pogut remarcar unes quantes prediccions particulars que d'ençà de l'adveniment de la República porto fetes sobre qüestions polítiques i que els fets han confirmat.

Si hagués tingut una categoria política, que certament no tinc, les hauria remarcat la premsa i ara m'estalviaria de recolzar-me en el propi i particular testimoni, per bé que ho faig perquè ve a tomb de l'assumpte que vull tractar.

Fa prop d'un any que, parlant amb l'amic Pere Domènech, antic i significat prohòmic radical, li deia:

—Els de la vella guàrdia radical acabaran per ésser una nosa en els rengles del Partit Republicà Radical. — Això mateix repetia més tard a l'amic Carreres, de Valls, actual regidor d'aquell municipi. Penso que també en algun article ho tinc manifestat. La cosa està palesament confirmada. Qui no ho vulgui veure és que fa l'orb. Per això jo no m'atreveria pas a condemnar en ferm la

trajectòria política del senyor Lerroux. Fins admeto que a la llarga pugui resultar beneficiosa al règim. No podem reputar perniciosa la cap tació per a la República d'aquells sectors d'opinió que en són virtualment hostils. El que no em resulta lícit és mantenir l'equívoc provocant un dany a les consciències i una desviació a les voluntats d'una part important d'enre els més sincers i entusiastes dels vells republicans.

Que la política del cap radical no és la mateixa de vint anys enrera és evident. Ell pot dir que té les mateixes idees, i jo ho crec honradament, però d'un cap de partit no ens interessen tant les seves idees personals com la política que desenvolupa i que es compromet a desenvolupar al davant d'aquells que el segueixen.

Tenint en compte el factor règim podem assegurar que abans Lerroux representava la política esquerrana, obrerista, radicalment anticlerical i sense mancar a la veritat podem dir que ateïsta i antireligiosa. Avui representa el sentit conservador, millor dit dretà de la República. Està en el seu dret. El que no està en el seu dret és en voler retenir prop seu aquells republicans d'abans i menys encara els vells correligionaris que seguint el curs del temps volen quelcom més que abans. I Lerroux els reté amb l'autoritat que damunt d'ells comporta tants anys d'actuació comuna, els aguanta avarament quan diu que és el mateix, que cerca el mateix que abans. És clar que els mateixos motius que permeten que els seus grans amics d'abans s'asseguin avui a la seva

taula i comparteixin la direcció del partit, fan que els rengles dels vells soldats claregin més cada dia. Hi ha quelcom més eloqüent que les paraules: els fets. I el fet és que els Sedó, Mateu, Ciudad, els capellans rurals i tota la vella cacicada contra la qual han lluitat tota la vida els braus radicals no poden ni han de ésser avui els seus caps i mentors. No ens enganyem. No disfressem les coses. Aquesta és la veritat.

Contra aquesta veritat s'aixequen les actituds dels vells radicals. Ara toca el torn als de la província de Tarragona, els quals, unànimement, han rebutjat aquesta política.

Opino que seria un gran bé que Lerroux treïés amb la pròpia mà la bena dels ulls dels vells amics. No seria cap mal ni cosa reprovable. Lerroux, republicà provat, pot adoptar en cada moment, millor encara en cada moment històric, aquella postura que al seu entendre cregui més adient, però sense equivocar-se. Si és a la dreta, perquè les dretes el segueixin a consciència, o si és a l'esquerra, per el recusin.

Ara els correligionaris de Tarragona que pensin bé que si no li és lícit a un cap mantenir l'equívoc tampoc no ho és a una agrupació jugar un equívoc semblant, ni plantar-se al mig com un dijous barrant el pas a uns i altres.

Amadeu ARAGAY

—JOSEP MASLLOVET SANMIQUEL. Lliçons particulars de solfeig, piano i composició, en el seu domicili, Via Massaguer, 31, o en el de l'alumne.

ESCOLTEU!

Durant l'estiu, ¿com teniu pensat d'esmerçar el temps?

¿Ja l'heu distribuït de manera que no us passi inútilment?

Si voleu que us en quedi alguna cosa d'utilitat duradora, sense gaire esforç i d'una manera agradable, podeu aprendre.

Gramàtica catalana

Gramàtica castellana

Mecanografia

Taquigrafia

Reforma de lletra

Teneduria

Càlcul mercantil

etc., etc.

al

LICEU DALMAU

Plaça Galan i Garcia Hernández, 9

Màquines per a cosir - Aparells de Ràdio - Gramòles i Discs - Bicycles - Màquines d'escriure - Relotges de paret - Làmpares - Accessoris, etc.

Ricard Puig i Campdepadrós

Via Massagué, 62

Telèfon 1531

Vendes a plaços i al comptat, des de 20 ptes. al mes. :: Agència oficial dels famosos aparells Philco, Selectivitar, potència i abast.

Demaneu-ne una audició

La Casa que ven a millor preu i la que dona més facilitats de pagament

NOTICIES DIVERSES

Del Municipi

En la sessió de l'Ajuntament celebrada ahir, s'acordà renovar els títols de propietat funerària extesos amb la denominació de Cementiri dels dissidents lliurant els nous amb la de Departament C, del Cementiri Municipal. Aquesta renovació serà lliure de drets municipals fora dels casos en què els propietaris no hagin fet la renovació ordinària quan corresponia.

La "Gaceta de Madrid" publica un decret del Ministeri d'Agricultura, Indústria i Comerç, disposant amb caràcter general que per aquest any, comenci el dia 15 d'agost propiament el període de caça de coloms silvestres, tudons, tórtors i guatlles, en aquells predis on les collites ja siguin segades encara que les gavelles siguin al camp.

L'Excursionisme

La Secció Artística de l'A. E. "Terra i Mar", impressionarà una pel·lícula del viatge marítim a Sant Feliu de Guíxols i estada a S'Agaró.

Segueixen expenent-se tíquets, a l'entitat organitzadora, tots els dies no festius, de set a nou del vespre, i al carrer Sant Pere núm. 20, durant tot el dia.

—Es posa en coneixement del públic que amb motiu de la temporada d'estiu, l'Empresa dels Autobusos Sabadell anuncia el servei diari a Matadepera, d'acord amb el següent horari:

Sortida Sabadell, Estació Elèctrica:

Dies feiners: 1 tarda, 7'30 nit.
Dies festius: 7'30 matí, 2'30 tarda, 7'30 nit.

Sortida Matadepera, Plaça:

Dies feiners: 8 matí, 2'30 tarda.
Dies festius: 8 matí, 3 tarda, 8 nit.

Nota: A més dels anunciats els dilluns i dijous sortida de Sabadell a les 7'30 matí, i els dimecres i dissabtes, a les 8 nit, de Matadepera.

Vàries

Ha quedat constituïda en el Casal Català d'Esquerra, una Secció denominada d'Esplai, integrada per l'element jove, la qual cuidarà de l'organització dels festeigs de l'entitat, havent quedat elegida la següent Junta:

President, Ignasi Amorós; Vice-

president, Joaquim Armengol; Secretari, Daniel Serra; Vice-Secretari, Josep Segura; Tresorer, Antoni Sala, i Vocals, Pere Paloma, Jaume Aspachs, Jesús Teixidor i Josep Pons.

Actualment s'està procedint a l'engrandiment de l'escenari, el que permetrà millorar les representacions teatrals. Aquesta reforma quedarà enllestida per la propera Festa Major.

El Mestre Josep Masllovet, Director de l'Escola Municipal de Música i de la Banda Municipal d'aquesta ciutat, ha estat nomenat Delegat - Representant de l'"Agrupació Espanyola de Mestres Directores - Concertadors", de la qual en són President honorari i socis honoraris, respectivament, els eminents mestres Pau Casals, Joan Lamote de Grignon i Amadeu Vives.

—PERSONA DE CONFIANÇA, oferint garanties, s'ofereix per moço de magatzem o similar.

Pretensions modestes.

Dirigir-se a l'Administració d'aquest Diari, Sant Pere, 31.

Avui la Ràdio Associació de Barcelona a dos quarts de tres de la tarda, radiarà l'anunciada nota benèfica pro Dispensari de Rontgenologia. En aquesta avinentesa seria bo que tots els que posseeixen aparells de ràdio per a l'audició en públic, així com les entitats, cuidessin de fer-los funcionar a fi de què tothom pogués assabentar-se'n.

—CASA NOVA per a vendre, de construcció moderna. Punt cèntric Raó: Bales, 61, (C. A.). — Hores de despatx: Tarda, de 1 a 2, vespre, de 8 a 9.

Hostal de S. Pancrac

BELLA - TERRA

Tots els dissabtes i vigílies

SOPARS A L'AMERICANA

amenitzats per l'

Orquestrina "Royalty" de Barcelona

Per a millor facilitat del públic s'ha establert un servei de trens especial fins a la matinada.

Farmàcies obertes avui:
V. Masoliver, Avinguda XI Novembre, 156.

J. Forcada, Plaça de l'Angel, 12
R. Samaranch, Plaça Marquilles, 5.

Ll. Barceló, Carme, 17.
J. Masvidal, Rambla de la República, 26.

N. Miret, Ayda, J. Costa, 33.

—FALTEN DISPESERS a tot estar.

Raó: Advocat Cirera, 34.

El Foment de la Sardana, celebrarà avui, a les sis de la tarda, l'anunciat festival benèfic al Catalunya Parc, el qual com es recordarà, és a profit del Dispensari de Rontgenologia. Hi prendrà part la Cobla "La Principal del Vallès" i l'Esbart Dansaire del Foment.

El programa serà interpretat pel següent ordre:

Sardanes:
Flors del Montseny Molins
Donzella i galan Monné, A.
Revetlla alegre Juanola, F.

Ballets:
Ball cerdà Pallars
Ball de Garlandes

[Sant Esteve de Sasroviros
Ball enrobat Seu d'Urgell
Ball de Gitanes (dotze

parelles) Vallès
Regirar els següents preus: Socis, entrada, una pesseta presentant el carnet del mes en curs. No socis, 1'50 ptes. Senyores, 0'30 ptes.

Donada la finalitat d'aquest festival, no dubtem es veurà concorregudíssima, aquesta tarda, el Catalunya Parc.

Estançs oberts avui:
Rambla de la República, 165.
Rambla de la República, 40.
Plaça Galan i Garcia Hernández, núm. 16.
Via Massagué, 165.
Sant Feliu, 9.
Sant Pau, 77.
Salut, 30.

La nit passada degué celebrar-se en el carrer de Salvà, de Barcelona, la primera de les festes que, amenitzades per la nostra Banda Municipal, han de continuar avui i demà com també el dissabte i diumenge vinent.

Espectacles

TEATRE EUTERPE. — Avui, a la nit, debut de la companyia que dirigeix el primer actor Josep

Santpere. Es representarà la pel·lícula parlada, realista, dividida en 3 sèries 13 episodis "La Borda"

PRINCIPAL MODERN. — Avui, tarda, i CATALUNYA PARC nit. Espectacles "Miramar"; la pel·lícula "Rosario de Plata" i altres.

SALO IMPERIAL. — Avui. Gran programa sonor. La comèdia dramàtica "S. M. el amor" per Kate Von Nagy; el formidable drama de guerra "El sargento Grischa" per Betty Compson i Chester Morris; dibuixos i revista.

A la nit, en el jardí, Gran Ball i Sardanes, per la cobla "La Principal" de Barcelona.

CAMPS I CERVANTES. — Avui Formidable programa sonor. La interessant pel·lícula lírica "Claro de luna" pels famosos cantants Lawrence Tibbet i Grace Moore; "El cadete del amor" per Dorothy Sebastian i William Boyd; revista i dibuixos.

A la nit, al Cervantes, Sardanes i Ball, en el jardí, per la cobla "La Principal del Vallès".

ELS ESPORTS

El Futbol

Demà el primer equip de l'Atlètic F. C., de la nostra ciutat, es traslladarà a la capital, per a disputar un encontre amb el Centre d'Esports de Gràcia. Aquest partit que serà revenja del celebrat en aquesta ciutat, ha desvetllat un gran interès, entre els incondicionals d'ambdós cercles.

El Tennis

Tal com havíem anunciat dilluns a la pista de Cordelles Club (Sardanyola), es celebrarà un partit entre els tennistes del Tènnis - Club Sabadell i l'equip dels propietaris de la pista.

Acabats els encontres s'organitzarà un ball en honor dels tennistes sabadellencs.

El Ciclisme

La Unió Ciclista Sabadell, entitat organitzadora de la cursa ciclista que es celebrarà el proper dia 7 d'agost en la que es disputarà el títol de campió local, ha obert la inscripció per a dita carrera, registrant-se tot seguit les següents inscripcions: 1. Josep Casamada, primera categoria de la Unió Ciclista Sabadell. - 2. Ramon Domingo, segona

categoria, Ateneu Igualadí. 3. Joan Salarich, primera categoria, U. C. S. - 4. Rafael Sánchez, neòfit, U. C. S. - Angel Llimargues, neòfit U. C. S. - 6. Pere Sant, primera categoria, U. C. S.

Donada la importància d'aquesta cursa, la Peña Ciclista Bonavista, de Manresa, ha aplaçat una prova de neòfits que en el mateix dia havia organitzat

La inscripció quedarà tancada el dia 6 a les dotze de la nit. Passada aquesta hora, els que vulguin inscriure's hauran de pagar drets dobles, poguent-ho fer fins a l'hora dde començar la cursa.

L'Aviació

Avui el conegut pilot senyor Bonamusa seguirà volant a Can Oriach com en els diumenges anteriors. Aquest nou programa diumenger hem vist que ha guanyat prompte molts adeptes en la nostra ciutat, per ço que sens dubte avui s'hi passarà una tarda ben animada.

Moviment demogràfic

NAIXEMENTS:

Josep Mallofré Saña.
Emília Novell Riba.
Maria Teresa Mas Amenós
Josepa Esquerra Nobel

DEFUNCIONS

Teresa Solsona Mercadal, 81 anys, vídua, Advocat Cirera, 14.
Tomas Roca Moratonas, 54 anys, casat, Muntarols, 40
Antònia Colomer Argemi, 60 a. soltera, Gràcia, 134.
Joan Berenguer Seriol, 60 anys, solter, S. Honorat, 47.
Angela Pujadas Auferill, 65 a., casada, Clavé, 14.
Antoni Subirachs Valls, 80 a., vidu, S. Pau, 14.

SALO IMPERIAL

AVUI, tarda i nit

Estrena del grandios film

S. M. EL AMOR
per KATE VON NAGY

El formidable drama de guerra d'una intensitat inigualable

El sargento Grischa
per BETTY COMPSON

Dibuixos i revista.

Avui a la nit, en l'espaiós jardí
BALL I SARDANES
Cobla "Principal" de Barcelona

sual, amb una mica de luxúria apretada al llavi.

Acomplertes les necessitats materials, l'instint començà de nou a fustigar-lo, però sense malícia, provocat per l'absència de la tendresa femenina, de sentir-se atret, més aviat que pel cos de la femella, per aquelles dolces famílies, per aquelles intimitats entenedidores que endevinava en els novells esposos, i en alguna parella d'enamorats que les llums del seu auto descompartia de la carretera, materialment junyits al costat del tronc dels arbres. La inutilitat del seu viure li poblava la ment d'imatges desconegudes. Lla-vors pensava amb la mort, benigna, aconhortadora, com una son pacífica, sense despertar.

La monòtona regularitat de la seva ruta, no tenia ja per ell cap atractiu, ni els revolts ded la carretera, blanca i llisa, sempre empolsada d'un mateix color, ni els arbres de ca-

pes espesses d'un verd metàl·lic, ni les recolzades de les muntanyes, variants de llum i d'ombra, segons l'hora del viatge, ni els prats gemats ni les terres ermes, ni els canyars, ni les vinyes, ni els blaus morats de l'horitzó; tot això, no obstant, li era com un coixí en el qual reposava per a entregar-se amb una pesantor d'oblit al tedi dels seus pensaments. Cada dia el cotxe anava amunt i avall, per dues vegades, de poble a poble, devorant els mateixos quilòmetres. El motor trepidava. Les veus dels viatgers s'oïen confoses, amb mil converses xacrades de lassitud. I arribà a pensar en aquells moments que la seva dona no el sabé enganyar que si hagués sabut posar en l'ultratge una mica del mel-i-matò de la carícia vana, no hauria sucumbit a la denúncia fàcil. No ho hauria cregut. Li hauria mancat valor, a més de postergar una vida feta de lllaminadures estèrils que en el fons complissin la missió matrimonial, ja que, de fet, el matrimoni era nul

per als efectes atàvics que històricament mantenen la unió dels sexes.

Vet aci—es deia ell— el problema insoluble de la seva mare. La tendresa que no aconseguia del seu espòs, la trobava en el fill, i si no la hi trobava la inventava. I ell li correspongué fins que la tendresa maternal no va tenir encisos. Quan sentí l'atractiu de la dona, la mare va entrar al segon terme que per llei natural li correspon. Les necessitats fisiològiques delmen, de vegades, les joventuts més filialment solícites. I ell d'aquesta sollicitud de tendresa n'estava curull, i l'amor fou de totes maneres l'instint que mancava per a complir aquesta necessitat.

El rostre d'Eduard, darrera el paravent s'esblaimava en pensar en aquestes coses i llavors posava més atenció a conduir el cotxe, a donar una mirada circular al paisatge que se li oferia ràpid. L'embragava la marxa precipitada, i el relentir del cotxe en els pendents pronunciats li donava calfreds d'emoció. La sensi-

bilitat se li extremia en les ondulacions de la carretera. L'aire tiuat que penetrava al seu departament esbandia les imatges i l'omplia de noves figures. El paisatge, en aquell estat d'ànim, el trobava d'un contorn suau i delicat. Els roures, els pivets llunyans i les acàcies estintolades al peu de la carretera li semblaven massa immòbils al pas trepidant del vehicle. El sol el feria, les boires li omplenaven els ulls de grisalla, i quan la pluja tramudava el cantó feliç del seu pensament i li posava els vidres plens de llàgrimes que s'escorrien, inútils, se li apareixien els ulls de la seva mare demanant una altra filial carícia.

I en alguna hora es digué si ell mai estimà de la manera que calia estimar. ¿Era amor, el veritable, l'etern, el que sentí en el seu ràpid enamorament? Més que a la seva necessitat, ¿no obeïa al desig d'una prompta solució per al problema domèstic? I es dolia de no haver sabut mesurar les distàncies. Sobretot aque-

lla distància que separa la dona de la mare i la mare del fill. El punt equidistant del triangle és només sacrifici. Ell i la mare sentiren ben prop aquest heroisme. A la Rosa li semblava que no.

Invariablement pensant així, arribava al final de la ruta. Els viatgers descendien de l'autòmnibus i es precipitaven a les seves diligències, a les seves tasques apremiants. I ell, amb una mena d'estupor pintat al rostre, abandonava el volant amb les mans una mica adolorides.

Enric, tingué les seves sorpreses. En un moment li mancà tot. I només podia veure Rosa entre somnis, amb imatges dibuixades per la voluntat decidida i enusista que li niava al fons del cor. Els trajectes

Subscripció pro Dispensari de Röntgenologia

RELACIO 18

Suma anterior	Ptes. 18.936'87
Llista de la casa Vda de	
Miquel Cladellas Sucrs.	33'—
Llista de la casa Dionís	
Torrueña	41'—
Domènec Batet	10'—
Unió Mutualista	50'—
Joan Mari	50'—
Recaptat	Ptes. 19.120'87
Segueix oberta la subscripció a l'Hospital i Casa de Beneficència.	
Hom prega a totes les fàbriques tallers i entitats que tinguin obertes llistes, vulguin liquidar-les el més prompte possible ajudant així a la bona marxa d'aquesta subscripció.	

Serveis públics de Cultura

MUSEU DE SABADELL

Pot ésser visitat els dijous i dissabtes, de 3 a 5 tarda. Els diumenges i tots altres dies festius de 10 a una matí.

MUSEU DEL "BROT VALLE-SENC" (C. R. F.)

Pot ésser visitat prèvia sol·licitació al conserge de l'entitat.

ARXIU MUNICIPAL

Pot ésser visitat i consultat previ permís del senyor Arxiver.

BIBLIOTECA DE LA CAIXA D'ESTALVIS

Resta oberta els dies feiners de 11 a una, matí, i de 5 a dos quarts de nou, tarda. Els dies diumenge, al matí, de 11 a una.

BIBLIOTECA TECNICA GIRALT (E. I. d'A. i O.)

S'obre al públic tots els dies no festius, de 6 a 8, tarda, i els dies dissabte, de 4 a 7 tarda.

—FABRICA DE GENERES DE PUNT de JAUME TORRELLA. Vendes al major i detall: Salut, 126. Vendes al detall: Colom, 29.

La T. S. F.

Noticiari de Ràdio

UNA ESTADISTICA

Un 40 per 100 dels sensefilistes alemanys escolten la ràdio de les set a les vuit del matí; un 50 per 100, al migdia i fins a les cinc de la tarda, després d'una lleugera regressió; un 80 per cent, a les 9 del vespre; finalment, a mitja nit, encara hi ha un 30 per 100 d'oients davant llur altparlant.

UNA INNOVACIO

A la recent Fira de Budapest, hi havia un estudi instal·lat, en el qual els visitants, mitjançant una petita quantitat, podien permetre's el gust de pronunciar quaranta paraules, que s'encarregava de difondre l'estació de 23 kw. de Budapest.

L'ESTACIO DE LUXEMBURG

Es treballa activament per tal que el mes que ve pugui ésser inaugurada l'estació de Luxemburg.

Els tres màstils de 150 metres d'altura i els dos motors Diesel de 800 cavalls són ja instal·lats. Es preveu la possibilitat d'elevat a 400 kw. l'energia difosa. Al costat de l'emissora serà instal·lada una estació d'onda curta per a la recepció dels programes americans que calgui retransmetre.

EL PRESSUPOST ALEMANY

El pressupost alemany de la radiofonia s'eleva a 88.800.000 marcs. D'aquesta suma, 3 milions pertor-

quen al Trésor, 10 milions al pressupost de Comunicacions a més de un percentatge del 10 per 100. Resten doncs uns 68 milions de marcs.

Els oients paguen 24 marcs mensuals.

17 milions d'aquest pressupost són dedicats als programes. La resta subvè a les despeses generals de les deu companyies de radiodifusió que exploten la xarxa alemanya, i a les dels tres laboratoris.

LES CURSES I LA TELEVISIO

La Baird Company té la intenció de transmetre pel seu procediment de televisió unes quantes escenes del pròxim Derby d'Epsom, el gran esdeveniment esportiu anglès, només comparable a les regates Oxford-Cambridge.

Al llarg de la pista hi haurà sis instal·lacions de "visió", enllaçades a un aparell transmissor muntat sobre un vehicle. La recepció es farà sobre una pantalla de tres metres i mig al mateix temps que un locutor donarà els noms dels cavalls.

LA RADIO PER A LA NAVEGACIO AL DANUBI

A iniciativa de la "Verein fur Radiotechnik", es fan aquest any proves de tràfic radiofònic amb les embarcacions de càrrega que recorren el Danubi. Actualment, el tràfic és molt defectuós, a causa de les grans distàncies, puix que les riberes del riu no tenen xarxa telegràfica. Amb una comunicació més ràpida entre els vaixells i les oficines de nolieja-

ment, com seria la ràdio, s'utilitzaria millor el tonatge disponible.

La major dificultat és la formació intel·lectual quasi nulla de les tripulacions, car són molts els que no saben llegir ni escriure, per la

qual cosa farien falta aparells automàtics.

A més s'estudia si seria remunerador que per mitjà d'ondes curtes s'encenguessin automàticament les boies del riu i els fars de la costa, quan s'acostin els vaixells.

PROGRAMES PER AVUI

RADIO BARCELONA

7'15—Sessió de cultura física, per radio.

7'30—Primera edició del diari parlat «La Palabra».

8'00—Sessió de Cultura Física per radio.

8'15—Segona edició del diari parlat «La Palabra».

11'00—Horari de la Catedral.—Servei Meteorològic.—Estat del temps a Europa i Espanya.—Previsió de temps en el mar i rutes aèries.—Servei Meteorològic radiotelegràfic per línies aèries.

13'00—Sessió de música lleugera en discs.

13'30—Concert pel Sextet de Ràdio Barcelona.

Informació Teatral i Cartelera.

Sessió Cinematogràfica i Cartelera.

14'00—Audició de discs.

Continuació del concert.

15'00—Sessió Radio-Benèfica.

16'30—Fi de l'emissió.

17'30—Audició de discs.

18'00—Concert pel Trio Ràdio Barcelona.

18'30—Secció poètica.

Sessió Agrícola Dominical

19'10—Concert a càrrec del tenor Jerónim Portavella i l'Orquestra.

20'00—Transmissió des de l'Excel·lor Dancing, de ballables.

21'00—Radiofemenina.

Programa del radioient.

22'45—Secció d'ajedrez.

25'00—Fi de l'emissió.

RADIO VALENCIA

Hores d'emissió: de 13'30 a 15. De 18 a 19 i de 21 a 23.

ASSOCIACIO NACIONAL DE RADIODIFUSIO

11'30 Emissió fototelegràfica.

12'00 Diari femení.

Sant del dia. Indicacions astronòmiques. Les persones nascudes avui.

Curs de cuina pràctica. Recettes de bellesa. Recomanacions profitoses per a la llar. L'adagi d'avui. La moda al dia. Secció de consules. Secció de gramatologia. Borsa femenina del treball.

12'30 Emissió de sobretaula.

Música de discs.

14'00 Hora exacta.

Radiació de discs.

14'15 Emissió radiobenèfica.

Llista dels donatius rebuts.

Fi de l'emissió.

17'00 Apertura. Carillon.

Solecció de discs.

Fi de l'emissió.

16'00 Apertura Carillon.

Concert per l'orquestra.

22'00 Hora exacta.

Música variada de discs.

Concert per l'orquestra.

Retransmissió de la sessió de ballables de del Restaurant «Miramar».

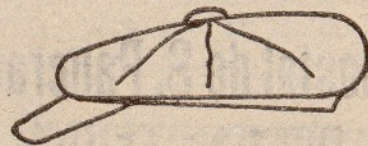
Fi de l'emissió.

NEVERES ::
GELADORES

Ferreteria Puigmartí

PREUS
ECONOMICS

Rambla de la República, 11 i 13
Telèfon 2222

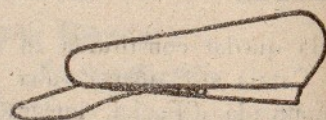

Confecció de gorres
de totes classes

ANTONI FABREGAS

PREUS ECONOMICS

Carrer de la Salut número 70

Acadèmia Rico

Sant Quirze, 5. 2^{on}. Sabadell

Centre especialitzat en l'ensenyament de Lletre comercial, Ortografia Catalana i Castellana, Mecanografia i Taquigrafia, Correspondència, Teneduria, Llibre de vendes, Aritmètica i Geometria, Càlcul Mercantil, Classificació i Arxiu, Pràctiques d'escriptori, Dibuix lineal i Artístic, Teoria de teixits. Idiomes: Francès - Anglès. Peritatges i Batxillerat. — Pot inscriure's qualsevol dia del mes. — Classes convenientment separades per ambdós sexes. — Professorat competent

ANIS DEL TÁUP